Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannecer*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 202. Brașov, Vinerĭ 13 (25) Septemvre 1896.

Nălucirile unui raportor ungur.

Am mai spus, că la sfințirea bisericei dela Cebea, „Budapesti Hirlap" și-a trimis un raportor special. Acesta pare a fi avut misiunea principală, de-a cerceta cu acéstă ocasiă, décă poporul român din fostul comitat al Zarandului mai ține așa tare la Avram Iancu, décă se mai însuflețesce așa de mult de memoria lui ca odinióră?

Cel ce nu cunósce posiția locului va întreba cu drept, ce are Iancu cu sfințirea amintitei bisericĭ? Cei ce au umblat însĕ pe la Cebea sciu, că biserica din Cebea e aședată afară din sat pe locul, unde se află istoricul gorun al lui Horia, sub care este îngropat și Avram Iancu. Fațada nouei biserice se ridică în fața mormêntului lui Iancu, ér acoperișul ei este adumbrit de ștejarul lui Horia, sub care tradiția spune, că Horia își ținea sfatul sĕu.

De aci legătura între Iancu și sfințirea bisericei, pe care o accentuéză în adins corespondentul fóiei șoviniste pestane, ca sĕ-șĭ pótă face contemplațiunile sale politice. El ne spune lămurit, că autoritățile administrative ungurescĭ și-au dat tótă silința sĕ împedece ca serbarea sĕ se țină sub gorunul lui Horia, dér n'au reușit. Raportorul lui „Bud. Hir." dice, că serbarea s'a ținut la locul acela în urma cererei esprese a Metropolitului Miron Romanul, care fiind om bĕtrân de 80 de anĭ (bine s'a mai informat raportorul!) și „fiind și așa obosit de ceremonii, ar fi fost și mai mult slăbit, décă ar fi trebuit sĕ umble cu trăsura de pildă până la Baia de Criș". Mai dice, că Valahii sunt mândri pe gorunul lui Horia și sunt și mai mândri, că Metropolitul li-a vorbit de sub acest gorun.

In schimb caută a se mângăia raportorul maghiar, susțiind, că la banchetul de după amiedĭ, luând parte în numĕr mare și inteligența maghiară din loc, s'a vorbit mult și unguresce. Apoi când a vorbit bĕtrânul preot reformat ungur din Cebea, Zakariás, pentru patriă, pentru înțelegerea frățéscă între Românĭ și Maghiarĭ, el sĕ-și fi sfîrșit vorbirea cu cuvintele: „Domnilor! sĕ bem acest păhar pentru esistența de o miiă de anĭ a patriei nóstre și pentru lauda viitórei miie de anĭ!" După ce a terminat, dice raportorul, preoții românĭ au ciocnit paharul cu vorbitorul, ér poporul ce era grămădit în apropiere, privind la decursul mesei și vĕdênd ciocnirea de pahare sĕ fi isbucnit în: „Sĕ trăéscă!"

Asta-i pentru raportorul ungur de-ajuns ca sĕ salte de bucuriă, că s'a întêmplat la serbarea românéscă și ceva spre lauda mileniului unguresc.

Pentru ca sĕ înalțe și mai mult momentul acesta unic, când a rĕsunat glasul unui Ungur sub stejarul milenar numit de popor Gorunul lui Horia, dice: „décă este adevĕrat ce spune tradiția, că străbunii noștri cuceritorĭ de patriă au poposit odinióră sub acest stejar uriaș, atuncĭ e meritul preotului reformat, că acel pom mare după o miiă de anĭ a audit vorba unguréscă și a vĕdut și Maghiarĭ sub reslățita lui corónă."

E frumósă însuflețirea, la care se avêntă gazetarul ungur, dér bine făcù, când introduse esclamațiunea sa cu cuvintele: „Décă este adevĕrat". Căcĭ cum ar puté sĕ fiă adevĕrat, că tradiția ar vorbi de străbunii maghiarĭ, carĭ au odihnit sub umbra stejarului dela Cebea, când însu-șĭ recunósce, că de o miiă de anĭ pe acolo nu s'a audit vorbă unguréscă și gorunul n'a vĕdut Maghiarĭ! Cine ar fi păstrat dér acéstă tradițiă, căcĭ la poporul român nu esistă?

Sĕ trecem însĕ peste acéstă șăgalnică tradițiă, când sciut este, că Arpad și cu oștile sale nicĭ n'a mirosit pămêntul transilvan când a năvălit în Panonia, și sĕ ne oprim puțintel la obiectul principal al mângăierei, ce și-o debitéză raportorul maghiar.

Din împrejurarea, că tótă festivitatea a decurs neted și în deplină liniște, evitându se orĭ și ce politică, și că prin urmare nu s'a făcut nicĭ o manifestațiă la mormêntul lui Iancu, ci „Valahii" s'au mulțumit a-l încununa cu florĭ și a privi la el în tăcere și cu pietate, raportorul lui „Bud. Hir." spune, că mormêntul lui Iancu a rĕmas părăsit și neobservat de popor și, — par'că însu-șĭ s'ar fi spăriat de acéstă cutezată deducțiune — începe imediat după afirmarea sa a desfășura unele momente din biografia lui Iancu.

O face și acésta cu tendință. Spune, că Iancu în dilele sale ultime ar fi încungiurat pe Românĭ, pe „carĭ îi ura", și ar fi umblat numai pe la familii maghiare. Dice, că numai după mórtea lui Românii au început sĕ-l laude, sĕ-l facă martir al libertății, sĕ i așede o pétră memorială, sĕ compună marșul lui Iancu (sic!), ér în timpul din urmă voiră sĕ-i ridice monument de marmoră, dér ministrul de interne li a zădărnicit planul.

In cele din urmă — și acésta esplică mai bine starea psihologică a raportorului maghiar — el spune că Românii négă, că biserica din Cebea ar avé vre-o legătură cu memoria lui Iancu, precum și că biserica s'ar fi clădit cu banĭ străinĭ, mai ales cu sprijinul Ligei (sic!); apoi érășĭ el însu-șĭ se corege dicênd: Cumcă însĕ Valahii au clădit acéstă biserică cu speranța, ca în viitor ea sĕ devină loc de pelerinagiu la osămintele lui Iancu, se póte presupune, pentru-că preotul gr. or. din Pecĭca în toastul sĕu a adus în legătură biserica cu reminiscințele istorice și importanța locului.

Dér étă că Ungurul iute caută sĕ se mângăe și pentru viitor dicênd tot el: „décă până acuma n'a fost împiedecată (acéstă manifestare de pietate) ea póte fi împiedecată în viitor".

Da, o fi! Multe au împiedecat ei și vor mai împiedeca. Și de ce sĕ nu o facă, când — cum a dis dilele acestea Cornel Abranyi jun. în darea sa de sémă dela Dedes — ei sciu, că décă nu vor mai puté birui cu honvedii, pot chiăma în ajutor și armata comună, ca sĕ suprime orĭ-ce fel de oposițiă, orĭ rĕsvrĕtire?

Aicĭ se reduce tótă cutezarea și tăria șovinismului dela putere. De ce sĕ nu dea în carne viă, pe câtă vreme au consciința, că la spatele lor stă întréga armată a monarchiei?

Étă, ce fel de contemplațiunĭ, temerĭ și speranțe au deșteptat dintr'odată în sufletul unui șovinist, despre care nicĭ nu scim, décă este *pur sang*, nevinovata și religiósa serbare dela Cebea!

Dovada cea mai eclatantă, că memoria lui Horia și a lui Iancu încă tot n'a dispărut din ținuturile romantice ale Crișului!

Pregătirile de primire în România.

Bucurescĭ, 11/23 Septemvre.

Erĭ s'a început decorarea cu steagurĭ a capitalei Bucurescĭ. Stîlpii aședațĭ în fața Palatului sunt fórte frumoșĭ și admirabile sunt nouele embleme ale județelor. Până acuma s'au arborat o mulțime de steagurĭ austriace și române, se vorbesce însĕ, că se vor arbora și steagurĭ unguresci.

*

O scenă minunată se va desfășura la Sinaia cu ocasiunea visitei împĕratului Francisc Iosif. De-asupra arcului de triumf, adecă, ce se ridică pe șosaua, care duce la castelul Peleș, vor fi legațĭ mai mulțĭ vulturĭ vii. In momentul, când cortegiul imperial va sosi înaintea arcului, se vor tăia sforile, și vulturii vor sbura în aer.

*

Contele Goluchowski, ministrul de esterne al Austro-Ungariei, și baronul Beck, șeful statului major austriac vor fi decorațĭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

MILLO.

Aprópe o jumĕtate de veac a luminat acéstă candelă altarul artei române dramatice. La început solipind mai, pe urmă strălucind, și în fine declinând, până s'a stins cu desăvêrșire.

Millo n'a fost numai un artist dn frunte; el a representat o epocă întrégă, avênd locul sĕu în istoria regenărei nóstre naționale.

Pentru a puté aprecia cineva opera lui Millo, trebue sĕ-șĭ amintéscă ce era *teatrul românesc* la venirea lui, mai ales în Moldova, căcĭ în Muntenia se făcuseră deja încercărĭ laudabile de organisare sub inițiativa lui Assaki și a lui Câmpineanu. In Iașĭ abia eșisem din „Irozii" poporului și din „caraghioșii" boeriștĭ.

O pleiadă de tinerĭ, carĭ se adăpaseră la cultura Occidentului, reîntraseră în țéră cu idei reformatore în tóte privințele.

Dér pe atuncĭ ideile politice și reformele sociale nu se puteau propaga în libertate nicĭ prin scris nicĭ prin graiŭ. *Bonjuriștii* — acésta este porecla care sĕ dăduse tinerilor reformatorĭ, poreclă care a devenit renume — aveau în capul lor pe Mihail Cogălniceanu, pe Costachi Negri, pe V. Alexandri. Posițiunea lor socială îĭ punea órecum la adepostul represiunilor brutale, dér acesta nu împedeca pe puternicii de atuncĭ de a-i persecuta prin tot felul de mijlóce, carĭ une-orĭ au mers până la întemnițarea lor în mânăstirĭ și până la surghiun.

Era firesc ca satira sĕ fiă refugiul ideilor noue. Dér satira cea mai eficace a fost totdéuna teatrul: Istoria omenirei, dela Aristofane până la Molière, ne o dovedesce în destul. Același lucru se petrecù și în Moldova, dela 1840 până la 1848, negreșit pe o scară mai mică decât în Grecia și în Franța, dér cu acelea-șĭ procedimente. Lozinca *ridendo castigat mores* 'șĭ-a arătat și acĭ temeinicia. Din șandramaua de scândurĭ din curtea lui Talpan, unde se jucau piese traduse și aprobate de censura domnéscă, teatrul sare de-odată în sala dela Copou și 'șĭ ia aripĭ. Inzadar Vodă Mihai Sturdza îĭ retrage subvențiunea de câte-va sute de galbenĭ, pe care o dădea, înzadar se fac tot felul de greutățĭ, se întrebuințéză tot felul de amenințărĭ și se impun mĕsurĭ vexatorii. *Bonjuriștii* merg înainte și publicul îĭ urméză și-ĭ încurajiază. Satira mușcă și se înfige în carnea despostimului.

Aci începe rolul politico-teatral al lui Millo.

Făcênd parte dintr'o familiă boieréscă a protipendadei, el fusese trimis la Paris spre a șĭ complecta studiile; dér teatrul îl atrăgea cu o putere neînvinsă.

Tótă opunerea familiei fù zadarnică; tînĕrul *boier* își părăsi aprópe cu desĕvêrșire studiile și începù o viéță, care îl împinse tot mai mult spre cariera teatrală; el jucà chiar pe câte-va scene mai micĭ ale Parisului și dovedì un talent estraordinar. Părinții, furioșĭ, îl rechemau mereu, el însĕ își urma destinul; în fine, i-s'au tăiat mijlócele de traiŭ, și el fù silit a revenì în țéră, dér cu scopul de a-se întórce la Paris.

Dér odată întors, Millo dădù de un câmp de acțiune, care convenea de minune atât temperamentului sĕu artistic, cât și posițiunei sale în societate.

Teatrul începuse sĕ jóce un rol social și politic; tinerii entusiaștĭ, carĭ erau în capul mișcărei, aveau nevoie de un om cunoscĕtor în ale scenei. Se stabili îndată un contact intelectual între dênșii și Millo. V. Alexandri luà direcțiunea teatrului, pe care Millo îl însufleți. Trebue sĕ fi asistat la una din povestirile fermecătóre pe care le făcea nemuritorul Alexandri în al sĕu *buenretiro* din Mirceștĭ, la gura sobei, pentru a-țĭ da sémă de activitatea ce domnea atuncĭ în rĕndurile tinerilor bonjuriștĭ. Era un fel de camaraderie politică, literară și artistică; articolele de jurnale, broșurele, poesiele, piesele de teatru se întocmeau ca prin farmec. Se înțelege, că timp de gândire nu prea era; se lua o comedie francesă și se localisa; pe icĭ pe colo se improvisa și câte o comedióră originală.

In acéstă lucrare febrilă Millo juca un rol covêrșitor; în colaborare cu V. Alexandri el scotea la lumină comedii, farse, șansonete; le monta, forma actorĭ și actrițe, juca rolurĭ croite pentru dênsul,

cu ocasia visitei imperiale, cu „marea cruce a ordinului Steaua României în briliante“. In scopul acesta ministerul de esterne român a și comandat în străinătate acele două decorațiĭ, carĭ vor representa o valóre de 100.000 lei.

*

Celebrul pictor polon Tadeus Adjukievicz, recomandat regelui Carol de împĕratul Francisc Iosif, a sosit erĭ în Bucurescĭ. Adjukiewicz este însărcinat cu facerea unui tablou, representând defilarea armatei române înaintea monarchului austriac. In acest scop pictorul polon merge în fiăcare di pe platoul dela Cotrocenĭ, pentru a lua schițe, precum și pentru a desemna calul pe care 'l va călări M. S. Regele Carol, când va conduce trupele înaintea M. S. Impĕratului Francisc Iosif.

*

D-l general Budișteanu, ministrul român de resbel, a dat ordin tuturor oficerilor, ca pentru marea defilare de Marțĭ, toțĭ sĕ-șĭ comande tunicĭ și harnașamente nouĕ.

*

Ca o dovadă de bunele relațiunĭ, ce esistă între curtea română și curtea din Viena, se anunță din isvor sigur, că în cursul lunei Octomvre vor veni în țéră, ca óspețĭ ai curții regale române. A. S. R. principesa Gizela de Bavaria, fiica împĕratului Francisc Iosif, și soțul ei, principele Leopold de Bavaria. Se asigură, că înalții óspețĭ vor petrece în România aprópe două sĕptĕmânĭ.

Călĕtoria Suveranilor rușĭ.

Yachtul rusesc „*Standard*“, pe care se afla *părechia imperială ruséscă*, sosi alaltăerĭ la $7^1/_2$ óre a. m. la țermurii scoțianĭ, în apropiare de Sanct Abbsgead. Prințul de *Wales*, ducele de *Connaught* și ambasadorul rusesc din Londra, însoțițĭ de suitele lor, plecară la 11 óre a. m. din Leith pentru întimpinarea Țarului. La ivirea yachtului „Standard“ flota englesă din portul Leith dete salutul cuvenit, prinții și ambasadorul rusesc merseră pe bordul yachtului imperial, salutară cordial părechia imperială ruséscă, și cu toții împreună luară dejunul pe bord.

După dejun Țarul și Țarina părăsiră yachtul „Standard“ și se urcară pe vaporul „*Tantallon Castle*“, care duse pe Majestățile Lor prin linia escadrei englese. La $1^3/_4$ Suveranii rușĭ pășiră pe pĕmânt scoțian; trupele presentară armele, musica cântă imnul național rusesc, și între strigătele entusiaste ale publicului adunat, Țarul și Țarina intrară în salonul de primire, unde erau adunațĭ consilierii comunalĭ din Edinburgh și Leith, precum și elita locuitorilor din acele două orașe. Primarii orașelor salutară cu cea mai mare reverență pe Țar, ér soția primarului din Edinburgh îi întinse Țarinei un buchet frumos.

Țarul Nicolae plecă grațios capul înaintea publicului adunat, apoi atât el, cât și Țarina, împreună cu óspeții princiarĭ, merseră la gară, de unde la $2^1/_2$ óre plecară spre Dundee.

La sosirea trenului în gara din Dundee o companiă de onóre dete salutul obicĭnuit, musica intonă imnul rusesc și apoi cel engles. Suveranii rușĭ apărură la ușa vagonului, unde primiră salutul primarului, și după un sfert de óră trenul plecă spre Aberdeen.

La gara din Aberdeen se adunase o mare mulțime de public. La sosirea trenului mulțimea adunată isbucni în strigăte de „urra“! Țarul primi adresa primarului și la 5 óre 49 m. trenul plecă mai departe.

Intrégă linia ferată dela Aberdeen până la Ballater — stațiunea de unde Majestățile Lor trebuiră sĕ plece cu trăsurĭ spre Balmoral — fu păzită de *polițiștĭ englesĭ, scoțianĭ și rușĭ.*

*

Diarul engles „*Times*“ dice, că visita Țarului în Anglia are caracter privat, și numai dela el atérnă, décă cu acéstă ocasiune vor ajunge, séu nu, în discuțiă și cestiunĭ politice.

„*Daily News*“ și „*Daily Chronicle*“ își esprimă dorința, că lui Salisbury îi va succede sĕ alunge neîncrederea Țarului Nicolae față cu intențiunile Britaniei.

Visita Impĕratului în România.

Din broșura „*Visita Impĕratului-Rege Franz Iosef în România*“ de August *Pessiacov*, fost vice-președinte al Camerei deputaților. Craiova 1896.

(Urmare și fine.)

Și încă una — atât înainte, ca și în urma scurgerei ultimelor valurĭ ale tuturor barbarilor din lume, carĭ s'au scurs p'aci întrun decurs de dece veacurĭ —, ca și după reaparațiunea pe scena politică a Europei a primelor Domniate Române —, *poporul Valach* a fost necontenit în luptă disperată pentru esistența sa ca și pentru civilisațiune, fiă că potopul venea dela rĕsărit, dela médă-di, séu apus. Și multe veacurĭ au trecut în care Românii au fost alăturĭ cu luptătorii pentru civilisațiune contra barbariei, — cu adoratorii *Crucei contra Semilunei.*

Când însĕ după nenumĕrate lupte uriașe, și mii de jertfe de bravĭ cădutĭ pe atâtea câmpurĭ de bătae — ca Cossovo, Nicopolis, Varna, Rovine, Rĕsboenĭ și altele — Norocul își întórce fața dela armele creștine, ér focul și iataganul Ienicerilor pustiind totul în cale punea capĕt tuturor Regatelor Dunărene, Bulgar, Sêrb și chiar Maghiar, numai Țĕrișórele Române, mai scapă ca prin minune, cu o esistentă a lor, proprie deși State creștine.

Diserăm ca prin minune, dér astădĭ se scie în ce a consistat acest miracol dumnedeesc —, în bravura poporului *Valach* și a oștenilor sĕĭ, și în înțelepciunea Domnilor de pe acele timpurĭ.

Mircea cel bĕtrân al Valachiei, și Ștefan cel mare al Moldovei sunt primii Domnĭ, carĭ 'șĭ-au lăsat numele neperitóre din cartea vieței a neamului românesc, tot atât prin bravura brațului, cât și prin înțelépta prevedere a minței lor.

Și ei își făcuseră datoria și de creștinĭ către Europa și de bunĭ vecinĭ către amicii și vecinii lor.

Când însĕ focul puternic mistuia totul în drépta și în stânga, ér Europa și vecinii îi înghesuiau cu dragostea supunerei, ca sĕ prefere *un jug creștin în locul unuia păgân*, ei sciură la timp sĕ'șĭ salveze ce se mai putea salva, — căminele lor strĕmoșescĭ.

Iată pentru ce dicem, că cu tot pericolul care ne póte amenința și astădĭ, suntem datorĭ a ne gândi de trei orĭ bine, décă trebue numai decât, sub prima impresiune a fricei de acest pericol, sĕ ne aruncăm cu ochii închișĭ în brațele — fiă și ale unui vecin în același pericol ca și noi, — dér și mai cu sémă când îmbrățișerile sale de altă-dată ne cam ustură și până în diua de adĭ. Da! Ne ustură! Și în adevĕr, ar trebui ca sĕ fi pierdut cu desĕvêrșire și memoria faptelor din trecut, și a celor ce se petrec sub ochii noștri chiar, ca sĕ putem crede într'o dragoste a diplomației bunilor noștri vecinĭ, afară numai décă cum-va n'am fi ispitițĭ a invidia sórtea conaționalilor noștri de peste munțĭ.

*

Și cu tóte că acești vecinĭ, vor sĕ se témă, nu cum-va visita dela Sinaia sĕ nu le fiă spre pagubă, și spre folosul *causei Valache*, cum o numesc ei, noi nu putem sĕ'ĭ credem în acéstă prefăcută frică a lor — pentru-că, orĭ unde ne-am arunca privirea, și în trecut ca și în present, ca sĕ vedem vre-o urmă de vre-un câștig pe séma nóstră, din contră nu vedem decât că, întotdéuna, tot noi a trebuit sĕ plătim cheltuelile gâlcevilor altora, și sĕ fim ciuntițĭ și despoiațĭ, cu tóte sacrificiile nóstre, pentru creștinătatate și civilisațiune; pe când ei tot mereu au dobândit, și chiar atuncĭ când nicĭ un fir de pĕr din clasicele mustățĭ ale vre-unui honved nu li s'a smuls!

Am dori de pildă, și suntem curioșĭ a ni-se documenta de cine-va, când, cu ce prilegiu, și în care anume circonstanță, bĕtrâna diplomație Austro-Maghiară ne-a fost amică, și de vre-un sprijin în aspirațiile și interesele nóstre vitale, chiar și când noi ne jertfiam pentru dênsa?

Cât despre noi n'avem nevoe decât sĕ rĕsfoim puțin istoria, și vom găsi nu unul, ci o serie lungă de fapte positive, concrete, cu carĭ sĕ dovedim orĭ-cui, că dragostea și atașamentul nostru pentru dênsa, ne-a costat întotdéuna cel mai puțin tot atât, cât ne-ar fi costat și *neprietinia ei.*

Așa de esemplu,... diplomația austriacă, și atașamentul pentru Impĕratul Rudolf al II-lea a dus pe *Eroul* dela Călugărenĭ pe câmpia Turdei, unde a pierit. Și n'a pierit în luptă fățișă cu vrăjmașii sĕĭ ca un brav, nicĭ de mâna trădătóre a vre-unui vasal de ai sĕĭ Ungur, séu Săcuiŭ; ci ucis mișelesce, atras în cursă *sub masca prietiniei și a alianței*, de un spadassin ordinar din Veneția, cu rangul de General și Locotenent Imperial al Ardealului, de negrul la *suflet Basta!* (1601). Și trĭ aceeașĭ dragoste și titlul de Prinț al Imperiului poreclit pe atuncĭ Roman, a împins pe neferícitul Constantin Brâncoveanu și pe copilașii sĕĭ, sub securea călăului, în fața vechiului serai din Stambul (1713). — Er dragostea cea nemărginită pentru sĕrmana *Bucovină*. smulsă în plină pace cu Imperiul, ca sĕ'șĭ compenseze pótе perderea *Olteniei* din 1739, — a rostogolit capul altui infortunat Domn, al neuitatului Grigore Ghica vodă al Moldovei pe piéța Beilicului din Iașĭ (1777).

Și ca sĕ nu ni-se dică, că vorbim despre fapte trezite și prea depărtate, a căror memorie abia se mai păstréză prin cărțĭ și documente prăfuite, s'o spunem, că în mare parte tot acestei *diplomații iscusite* datorim pierderea Basarabiei și a Dunărei din dilele nóstre, în schimbul *Bosniei și a Herțegovinei.*

Ei bine, încă odată, sĕ ni-se arate și dovedéscă și noĕ printr'un singur fapt tot așa de concret, când și cum, am fost ajutațĭ și susținuțĭ în interesele nóstre naționale? Când tendințele și aspirațiile nóstre de Unire și de Intregire — de esistență, — fostau ele vre-odată ocrotite și sprijinite?

Nu cum-va în 1828—1829 când ne ciumaserĕ armatele muscăleștĭ? In 1855 când cu ocupațiunea, a cărei suvenire tristă încă nu s'a șters? Séu în 1859 când cu opunerea la Unirea Principatelor? Când??

*

Și dér, sĕ nu avem motiv sĕ fim îngrigrijațĭ pentru scopul, de care ne fù vorba mai cu sémă când chiar și în present, cu ochii noștri proprii vedem, cum tóte interesele carĭ ating direct séu indirect, interesul nostru cel mare — cel mai vital, visul, idealul nostru de *a esista și în viitor ca națiune*, — sunt una câte una atinse, lovite ba sacrificate chiar? Și nu numai lovite și sacrificate, dér ca culme a ironiei sórtei fatale, prin chiar mânile nóstre proprii făcêndu-ne noi înșine *coda securei* distrugătóre, atacând și lovind cu sete în tóte ramurile și vlăstarele încolțite ale tulpinei naționalității nóstre, în risul și spre rușinea lumei întregĭ!

Crédă cine va voi, că schimbul acesta de visite sunt nisce simple polițețe Impĕrătescĭ. Crédă cine va pute și cui va plăcé că scuzele dela Iașĭ, — spargerea fortărețeĭ Comitetului național de peste munțĭ; paralisarea Ligei dela noi; — Caterisirea Mitropolitului-Primat; — desființarea consulatelor nóstre din Macedonia și abandonarea fraților *Arămânĭ* din *Pind* la discreția unui singur Mărgărit.... ar fi numai nisce jocurĭ capricióse ale *întêmplărei órbe și fără nicĭ un rost!* — Pentru noi — ne mărturisim păcatul, décă cuma-va păcat va fi, — tóte acestea rĕman aceea ce sunt în realitate, opera diplomației celor ce ne acusă de irredentism, de Daco-Romanism de neamicĭ ai numai scim cui; un șir dicem de fapte ca nisce inele ale unui lanț, menit din vreme ca sĕ ne amuțiéscă, sĕ ne paraliseze brațele, spre a ne da numai bunĭ de asfixiat.

Impĕcarea fraților de descindea Carpaților este în adevĕr o problemă, a cărei soluție se impune imperios fără timp de perdut. Dér nu prin desnaționalisarea și maghiarisarea lor în silnicie; nu prin sugrumarea lor, se póte face acésta.

Mărgărit da! Póte sĕ fie orcât Apostol, — dér nu *Apostol* al causei romanismului, de care el își bate joc nepedepsit, ci al Papei. — Agent fervent da! Dér al diplomației cu o dróie de consulĭ, de episcopi și iesuițĭ în Macedonia, unde consulii și episcopii romanĭ nu mai au ce căuta. — Un favorit încă îl vedem, că este al... guvernului român, dér pentru nenorocirea fraților Macedonenĭ și rușinea celui ce-l are, numai ca sĕ fiă salarisat din budgetul statului român.

Or fi neplăcute, ba și dureróse aceste amintirĭ, o recunóscem, dér a cui e vina?

*

Acésta este, deși în trăsurĭ repedi și succinte, *Istoria* trecutului și a presentului, și ea nu se póte *nicĭ șterge nicĭ uita*, numai printr'o simplă îmbrățișare — printr'o *acoladă cavalerescă* orcât de cald ar fi.

Ca sĕ se pótă șterge și uita trecutul, și ca sĕ se spere într'o împăcare a intereselor pentru viitor, se mai cere ca primă și absolută condițiune, ca și o *parte*, și *cealaltă* sĕ se conducă numai și *esclusivamente de rațiune* — și de sentimentul *dreptăței.*— Pe cât timp însĕ *unii*, nu vor înceta de a se hrăni, ca cu un *haschih* oriental, cu *visul* de mărire și de întindarea dominațiunei până *la țĕrmii Pontului Euxin*; ér *ceilalți* nu-și vor perde mințile până într'atât, ca sĕ abdice de bunăvoie la *dreptul și datoria* lor de *a esista* și de aci înainte, pe aceleașĭ colțiu de pĕmânt, îngrășat cu sângele mai multor generațiunĭ; pe atâta timp dicem, lucrul va fi de-o imposibilitate radicalmente absolută!

---

făcea pe regisorul, pe decoratorul, pe suflerul, pe profesorul. Une-orĭ făcea și pe autorul dramatic. Acéstă activitate a dăinuit un șir de anĭ, carĭ au dat nascere la un repertor întreg de piese. Teatrul român era fondat în Moldova. Dér pare că Millo avea presimțĕmêntul unirei, care era sĕ se sĕvêrșéscă între țĕrile surorĭ, și al rolului centralisător, pe care era sĕ-l jóce Bucurescii ca capitală a țĕrei. In 1852 el veni pentru prima dată în Bucurescĭ unde din prima sa apariținne cuceri publicul prin talentul sĕu superior. Aci el începù o seriă de creațiunĭ, carĭ vor rĕmâné neuitate și aprópe neimitabile.

O singură imputare i-se póte face în acéstă a doua parte a carierei lui, aceea de a fi lăsat la o parte misiunea sa culturală și de a se fi materialisat prea mult. Trăind din succesele lui trecute și din cele presente, pe carĭ le obținea cu ușurință din causa imensului sĕu talent și a popularității ce câștigase cu drept cuvênt, Millo devenise sceptic, nu mai forma elevĭ, se bucura de pensiunea de 600 lei, pe care Parlamentul i-o acordase ca recompensă meritată pentru partea însemnată ce luase la regenerarea teatrului românesc.

Cu tóte acestea, cu tóte bĕtrânețele carĭ îi răpiseră mijlócele fisice, cu tóte defectele lui, Millo rĕmăsese o figură artistică din cele mai interesante și originale. Când apărea pe scenă, vedeai îndată că o domina, că ai în fața ta un mare artist. Orĭ-ce gest, orĭ-ce mișcare, orĭ-ce intonațiune erau la locul lor; el îmĭ făcea efectul unei ruine clasice, care prin frumsețea rĕmășițelor îțĭ dă o idee de ceea ce a fost edificiul în întregul sĕu.

Millo s'a stins la vêrsta de 92 anĭ, prea târdiu pentru gloria lui ca artist, dér numele sĕu va rĕmâné pe vecĭ înscris cu litere de aur în rêndurile acelora, carĭ au lucrat pentru regenerarea nóstră națională și culturală.

Este destul ca se nu se pótă pomeni de Millo fără a-se pomeni de V. Alexandri, nicĭ de V. Alexandri fără a-se pomeni de Millo, pentru ca locul primului artist dramatic al Românieĭ sĕ facă parte din Panteonul nostru.

(„Timpul“). V.

Cât pentru noi, facem cele mai căldurόse urărĭ ca numai aceste Zeitățĭ, *rațiunea și dreptatea*, sĕ predomine în sfatul cel mare și decisiv.

Cum însĕ nu putem crede lesne într'o așa minune, —deși trăim în secolul minunilor, — credem că este de datoria nόstră sĕ nu perdem din vedere situațiunea, în căre ne aflăm, și care ni-se pόte crea.

*

Și ca sĕ dăm cea mai palpabilă și nerefutabilă probă de nepărtinire, vom spune în puține vorbe, că și în trecutul depărtat la veacurilor, și ca și mai de curênd, ne aflăm și astădĭ ocupând acelașĭ *colț de pămênt, în aceleașĭ condițiunĭ* și din fatalitate *în același estrem de dificilă situațiune*, — înghesuițĭ din tόte părțile, între *Scylla și Carybde*, între ciocan și nicovală. Că așa fiind este fόrte greu de nemerit calea cea bună, ca sĕ te strecorĭ fără ca sĕ fi sdrobit.

Dér tocmai pentru că ne aflăm într'o atât de grea și critică posițiune, credem că suntem datorĭ a veghia cu ochii în patru, și de a fi îngrijațĭ, închiețĭ pentru ḑiua de mâne.

Nu e vorba; am putea fi fόrte liniștițĭ, sciind în *ale cui mânĭ abile și puternice*. se află firele politicei nόstre esterne, și mai presus de tόte, recunoscând noi cei dintâiŭ, atât sentimentele de cel mai pur patriotism ca și înțelepciunea *aceluia*, care le conduce; precum și învĕțămintele ce a putut reține din studiul aprofundat al Istoriei Patriei, din care scim, că șĭ-a făcut o ocupațiune de predilecțiune.

Insĕ, cată cu aceiașĭ nepărtinire sĕ recunόscem, că în fόrta grea situațiune se găsea chiar un cap incoronat, orĭ-cât de robust la minte ar fi, care ar fi chemat și lăsat sĕ cugete și sé lucreze singur pentru un popor intreg.

Vom adăoga încă împrejurarea, că nicĭ *Inaltul Ospe*, cu care are a face, nu este vre-un *neovice în diplomație*, ba, că mai are și avantagiul ca sĕ fia ajutat și inconjurat de consilierĭ tot atât de încercațĭ și îmbĕtrânițĭ în politica cea mare — cu o reputație Europénă, — pe când din disgrația cerului, — noi nu scim cu care *din improvisații diplomațĭ* — aflațĭ în capul afacerilor țerei, ne am puté mândri!.......

*

Or cum, noi nu perdem speranța, că la urma urmelor nu se va face, decât cela ce bunul simț și judecata înțeléptă ar dicta or căruia în atarĭ circomstărĭ, adecă de-a nu părăsi cu precipitare terenul favorabil al unei stricte nepărtiniri *fața de toțĭ*, și atitudinea reservată prudentă, până atuncĭ, până când se va putea. Ér când nu se va mai putea, — și când nevoia de a pune în cumpĕnă interesele și de-o parte ca și de cealaltă va bate la ușă, și va fi imperiósă necesitate de a alege între adevĕrații și vechii amicĭ din cei de ocasiune și de nevoi, — atuncĭ sĕ se dea cu o mână și sĕ se ia cu alta. Cu alte vorbe mai pe față și mai lămurit: când va fi vorba ca sĕ uităm trecutul și sĕ înnecăm resentimentele lui adênc sĕpate în inimile nόstre, și va fi nevoie pentru echilibru constelațiunei triplei și de cooperarea satelitului dela Dunăre, — ei bine, s'o spunem verde, ca sĕ ni-se dea în schimb, — nu slove negre pe hârtie albă, nicĭ vrăbiile ce sbόră; — ci, efectivamente și imediat sĕ ni-se dea cel puțin egala îndreptățire, décă nu deplina autonomie, a fraților de peste munțĭ și Bucovina, *drept o arvună, și ca o garanțiă pentru viitor*.

Ér deocamdată, sĕ ne îndreptăm privirile și speranța *întâiŭ cătră provedința* protectόre a Românilor, și apoi cătră *acela* pe care tot ea l'a hotărît ca sĕ conducă barca destinului poporului, care l'a ales.

Și dela el sĕ cerem, ca în atarĭ momente grele sĕ-șĭ justifice chemarea, arătând-șĭ destoinicia pilotului esperimentat, vigilent și înțelept, moștenită dela Ilustrii Sei Strabuni și Antecesorĭ. Ér Provedinței — fără voia căreia nimic nu se pόte face, — sĕ ne rugăm, ca sĕ-l conducă mereu pe calea cea bună, dându-i sipiritul luminat și prevĕḑĕtor al lui Mircea și Ștefan, după cum i-a dat destule pepturĭ și brațe vênjόse și robuste, gata a se sacrifica pentru Tron și pentru Țéră!!!

„Caveant Consules!“

SCIRILE ḐILEI.

— 12 (24) Septemvre.

Din cronica scandalelor dela „Os-Budavár“. „Bud. Hirl.“ publică o scire, din care se vede, că la faimosul departament al exposiției „milenare“ așa numit „Ös-Budavár“, pe lângă altele se mai fac și marĭ pungășii. Pe placate se anunță, că intrarea este 30 cr.; după ce însĕ publicul a ajuns acolo, 'i se cere *1 fl.* Astfel, de esemplu unei familii de cincĭ membri, care s'a hotărît sĕ cerceteze „Ös-Budavár“-ul în închipuirea, că are sĕ plătescă 1 fl. 50 cr., după ce a ajuns acolo 'i s'au luat 5 fl. Scirea acésta o comentéză fóia ungurésca „Alkotmany“ astfel: „Cum-că întreprinderea așa numită „Ös-Budavár“ *este o vezuină patentată a imoralităților*, e lucru sciut de toțĭ. Dér cumcă ce atentate se comit și în contra pungei publicului, acésta se pόte vedé din plângerea de mai sus. După tόte acestea“, întrebă fóia ungurésca, „όre căpitanatul Budapestei când va închide *cuibul fărădelegilor* așa numit Ös-Budavár? Orĭ dόră acesta pόte sĕ-șĭ continue atentatele în contra religiei, a moralității, a cinstei și a publicului sub supraveghiarea autorităților?“

—o—

Căpitan degradat. Din Arad se depeșéză, că 'judecătoria militară a osândit pe căpitanul Constantin Mihailovicĭ dela regim. de infanteriă Nr. 33, care a tăiat cu sabia de un gregar din compania sa, la 15 anĭ temniță de garnisónă. Inștanță supremă judecătorescă a schimbat însĕ osânda în de- gradare.

—o—

Societatea de lectură a „Tinerimii gimnasiale“ din Blașiŭ s'a constituit la 15 l. c. sub conducerea d-lui profesor Gavril Precup în următorul mod: Georgiu Pătăcean cl. VIII, președinte; Panfiliu Barb cl. VIII, secretar; Victor Bugner cl. VIII, bibliotecar; Corneliu Ordace cl. VII, cassar; Camil Velican cl. VIII, controlor; Augustin Radu cl. VII, notar; Ioan Câmpean cl. VII, vice-bibliotecar.

—o—

Dela Tribunal. Erĭ s'a ținut la tribunalul de acĭ o pertractare finală contra unui țeran și unei țerance române, cu eschiderea publicității. Țeranca a fost acusată pentru falisificarea de documente de către Iohann *Lukas* (născut în Hĕlhii), care locuesce în Brașovul-vechiŭ. Faptul s'a petrecut astfel: Nevasta Maria *Negură* sĕ-i fi vêndut lui Iohann Lukas sub pretext, că ea este Ana *Dragomir*, pàmênturile acesteia; sĕ fi subscris contractul de vênḑare în numele proprietarei, puind degetul pe cruce ér prețul sĕ-l fi dus cu sine. Când adevĕrata proprietară a aflat despre acésta, la tras la rĕspundere pe Lukas. Acesta însĕ a declarat, că femeia, Negură, la înșelat și a făcut arătare criminală contra ei. In urma acésta țeranca Negură cu bărbatul ei furǎ trașĭ în cercetare.

Erĭ a fost pertractarea finală. Nevasta lui Negură s'a apărat, declarând, că ea nu scie nimic despre tόtă istoria cu falsificarea îșĭ aduce numai aminte, că odată la provocarea lui Lukas, care i-a plătit vin și a sedus'o, a pus degetul pe o cruce, ce a făcut'o el pe hârtiă. Mai departe acusată a învinuit pe Lukas, că dênsul, după-ce a sedus'o, ia mai făcut și alte propunerĭ fόrte agravante pentru el. In urma acestor arătărĭ ale femeii, tribunalul a decis sĕ se continue petractarea cu eschiderea publicității.

Lukas fusese citat ca pîrîtor, ca pretins păgubit și ca martor. După interogatoriu, tribunalul s'a retras la consultare, și apoi a enunțat decisiunea, după care pertractarea finală se amână deocamdată și se ordόnă ca și contra lui Lukas sĕ se facă cercetare pentru falisificare de documente, și acesta sĕ fiă pus în arest prevenetiv. Lukas după mai multă gândire a declarat, că nu vrea sĕ apelese contra acestei decisiunĭ. El a fost imediat arestat. Nefericitul bărbat al acusatei însĕ, care spre spaima lui a auḑit astădĭ pentru prima όră din gura nevestei sale seduse despre necredința ei a fost numai decât pus în libertate. — *(„Kr. Ztg“.)*

Programa

primireĭ împĕratului Francisc Iosif în Bucurescĭ.

D-l general Budișteanu, ministru de rĕsboiŭ, a dat următórele ordine cu privire la primirea ce se va face, în Bucurescĭ, M. S. Impĕratului Francisc Iosif:

La apropiarea trenului imperial, fortul Chitila, bateriile Nr. 1 și 2 și o baterie de câmp, la cimiterul Sf. Vinerĭ, vor trage salve; ér bateriile dela pirotechnie și arsenal vor contitua trăgênd 101 tunurĭ.

Divizionul de gendarmĭ, așeḑat în curtea gărei, va escorta cortegiul imperial și va fi urmat de suite și persόnele călărĭ, care însoțesc cortegiul.

In lungul stradei Grivița și calea Victoriei, dela gară și până la teatru, trotoarele vor fi ocupate de trupe de infanterie, carĭ vor închide stradele laterale cu un sfert de oră înainte dr ora sosirei. Trupele călărĭ vor avea capul colόnei la răscrucile de strade și pe piețe. Toțĭ oficerii garnisόnei, precum și cei de reservă, carĭ nu fac parte din trupe, vor fi așeḑațĭ pe peronul dela palatul regal.

Trăsura imperială va fi însoțită de d-l comandant al corpului 2 de armată și de șeful casei militare regale.

La órele 9 séra va avea loc retragerea cu facle; casarmele și stabilimentele militare vor fi iluminate. Regimentele 6 Mihaiŭ Viteazu, Vlașca Nr. 5 și 21 Ilfov vor da câte o companie cu drapel în garda de onόre la gara de Nord, palatul din oraș și palatul dela Cotrocenĭ.

Trupele întregului corp de armată pentru revistă se vor dispune pe două linii. Linia I formata de trupele de infanterie va avea la flancul drept oficerii dela diferite servicii și școlele; ér diviziile alăturate în liniă de batalióne în colónă de atac. Linia II formată din regimentul 2 cetate în aceeașĭ formație ca infanteria, va ocupa flancul drept, la stânga sa regimentele 2, 6 și 10 artilerie și escadronul 2 tren în bătaie, ér la stânga acestor regimente 1, 3 și 4 roșiorĭ; 3, 4 și 10 călărașĭ și divizionul de gendarmĭ în linie de divizione pe front de escadron în colónă désă. In acéstă ordine trupele vor avea flancul drept și fața la tribună.

Ținuta oficerilor și a trupei va fi cea de ceremonie cu pantalonĭ în cisme.

La sosirea M. S. Regelui, care va lua comanda, musicele vor suna imnul național. La sosirea M. S. Impĕratului, M. S. Regele va presenta raportul, musicele vor suna imnul austriac.

Pentru defilare linia I se va strînge pe regimentul Nr. 22 Dâmbovița, ér linia II-a pe divizionul de gendarmĭ.

Toțĭ oficerii generalĭ și de reservă, carĭ vor însoți pe M. S. Regele și atașații militarĭ vor aștepta pe M. S. Regele în curtea palatului Cotrocenĭ. M. S. Impĕratul va fi însoțit de statul sĕu major și de persόnele atașate Majestăței Sale.

Pentru defilare, infanteria se va forma pe front de companie, cavaleria pe front de escadron și artileria pe baterii. In capul trupelor se va afla M. S. Regele și va fi urmat de comandantul corpului 2 de armată; apoi vor urma musicele și trupele după ordinea prescrisă în ordinul general.

La órele 2 p. m. MM. LL. I. și R. vor porni dela Cotrocenĭ la Chitila. Primirea în acest fort se va face de o companie de onόre cu drapel din regimentul de cetate, de guvernatorul cetăței și inspectorii generalĭ ai artileriei și geniului, de comisia de apĕrare și oficerii superiorĭ ai regimentului de cetate. La suirea pe parapet a MM. LL. I. și R. tóte cupolele vor trage cu cartușe de manevră.

La órele 3 p. m. MM. LL. vor pleca la Sinaia.

Turburările în Turcia.

Ḑiarele turcescĭ din Constantinopol publică o listă a celor *183 bombe* aflate în bisericĭ și case armenescĭ, apoi a diferitelor utensilii de bombe, nitroglicerină, și a diverselor munițiunĭ, carĭ tóte sunt espuse în arsenalul de artileriă.

Din *Haaga* se depeșéză, că la desbaterile asupra adresei, ce este de a-se preda reginei-regente din Olanda, ca rĕspuns la mesagiu, deputatul *Kerkwyk* interpelà guvernul olandes în *cestiunea Turciei*, accentuând, că nimenĭ nu pόte întreține raporturĭ amicale cu o putere, care *măcelăresce pe creștinĭ. Turcii trebue scoșĭ din Europa.* Asemenea îșĭ esprimà simpatia sa pentru Armenii prigonițĭ și deputatul Van Bylandt.

In *Marsilia* au sosit ḑilele trecute mai multe mii de *Armenĭ refugiațĭ*, și se spune, că ei se află în miseria cea mai mare.

Din *Londra* se anunță, că *Salisbury* și *Staal*, după mai multe consultarĭ, au ajuns sĕ statorέscă anumite puncte în *cestiunea armeană*, carĭ puncte vor servi ca basă la convorbirea între Salisbury și Țarul Rusiei în Balmoral.

„Hamburger Nachrichten“, organul lui Bismark, vorbind despre *politica fără căpĕtâiŭ a Angliei în cestiunea orientală*, ḑice, că Rusia are șanse cu mult mai marĭ, decât Anglia, pentru ajungerea scopurilor sale în Constantinopol. Evenimentele viitóre se vor resolva pe basa legii de gravitate, și adecă în direcția, la care politica rusέscă lucră necontenit și fără obosélă de mulțĭ anĭ încόce. Politica rusέscă înaintéză încet, dér sigur spre țintă.

SCIRI ULTIME.

Viena, 24 Septemvre. Majestatea Sa monarchul a sosit astă-nόpte aicĭ. Mâne séră va pleca la înaugurarea Porților de fier.

Budapesta, 23 Septemvre. Ḑiarul *„Magyarország“* publică următόrea scire sensațională, pe care o primesce din Viena: „Majestatea Sa a resistat lung timp dorinței guvernului ungar și nicĭ decum n'a voit sĕ-șĭ dea aprobarea pentru-ca camera ungară sĕ fiă disolvată. Banffy deja era în mare perplesitate, când pe neașteptate interveni *Goluchowsky*. Ministsul de esterne îi împărtăși Monarchului, că *raporturile esterne nu permit nicĭ decum, că la primăvară sĕ nu fiă constituită și bine organisată representanța vre-unui stat din monarchiă.* Monarchul a precumpănit serios împărtășirea lui Goluchowsky și în fine se hotărî de a șĭ *da învoirea la disolvarea camerei.* Noul parlament se va deschide în *20 Noemvre*, decĭ alegerile negreșit vor trebui sĕ se facă în *jumĕtatea primă a lunei Noemvre.*

Paris, 23 Septemvre. *„Figaro“* publică scrisόrea lui *Gladstone,* în care acesta declară, că *măcelăririle Armenilor au fost puse la cale de însușĭ Sultanul*, care anĭ de-a rêndul a sciut sĕ pόrte de nas diplomația puterilor, astăḑĭ însĕ e cu neputință sĕ-șĭ mai susțină potestatea.

Turin, 23 Septemvre. Ministrul de marină italian, a poruncit convocarea a *6000 marinarĭ* concediațĭ. Se asigură, că o nouĕ flotă italiană va pleca în apele Livantine.

Constantinopol, 23 Septemvre. Pόrta a fost încunosciințată, că Armenii, carĭ trăesc în străinătate au plănuit un *nou atental pe ḑiua de 30 c.* Sultanul și-a comandat din Angliа o *camașă panțerată*, construită din panțera cea mai fină.

Londra, 24 Sept. Stindardul engles s'a arborat în Dongola; dervișii fug spre miaḑă-ḑi; mai mulțĭ emirĭ s'au supus.

DIVERSE.

Fulgerul și plopul. In ținutul din jurul Moscvei în urma unor cercetărĭ, s'a aflat, că dintre 600 arborĭ lovițĭ de fulger, mai mult ca 300 au fost plopĭ albĭ. In urma acestei esperiențe ar fi fόrte recomandabil, că economii sĕ planteze plopĭ albĭ, unde voiesc ca acestia sĕ servéscă ca parafulger natural.

Literatură.

Escursiunĭ pe munţii Ţĕrei-Bârsei şi a Făgăraşului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov o carte fórte preţiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraş. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât şi de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunţită a munţilor, cu tóte potecile şi platourile lor, cu animalele şi plantaţiunile lor; apoi viéţa ciobanilor şi păstorilor din munţĭ cu multe legende şi istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schiţe istorice despre castelele şi Ţéra Făgăraşului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiştĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munţĭ, cu un cuvênt, pentru toţĭ iubitorii de sciinţă şi de frumseţile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută şi folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8⁰, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare şi la tipografia „A. Mureşianu“ în Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.—
Renta de coróne ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101 45
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	123.30
Losurĭ din 1860	144 73
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	952.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	399.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	366.90
Napoleondorĭ.	9 53
Mărcĭ imperiale germane	58.77½
London vista	119.75
Paris vista	47 57½
Rente de coróne austr. 4%.	101.15
Note italiene.	44.29

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Septemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101·75

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3 03	2.50		Mezö Telegd		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Cluşiu	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriş		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08	Din 1 Iunie în totă Joia şi în sărbător. oat. şi or. comunică la Sinaia			Crăciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu		2.48	12.40	7.30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3.16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10.05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01		Timiş		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3 31		Predeal		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11.25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoş		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorhei	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghiriş — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zĕrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zĕrneştĭ	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinere circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţia comunică	Ţagu-Budatelic	Circulă numai Marţe	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8.33	3.02		Lechinţa		2.48	7.43
9 07	3 41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6.52
9.59	4 55 (Numai Lunia comunică.)		Bistriţa		1.16	5.55

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Seghedin.	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9.07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.